

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Korcsmáros Attila ügyvéd által képviselt H. S.-né felperesnek a Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal alperes ellen illetékügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2007. május 23. napján kelt 14.K.20.082/2007/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 14.K.20.082/2007/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra 26.400.- /azaz huszonhatezer-négyszáz/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I N D O K O L Á S

A felperes 1994. évben az A. Rt-től kombájnt vásárolt, amely kapcsán az eladóval szemben kellékszavatossági igény érvényesítése iránt pert kezdeményezett. A perben a 3.700.000.- Ft kereseti kérelmét 2.796.800.- Ft-ra szállította le, és a bizonyítási eljárás eredményeként a városi bíróság az 1996. július 4. napján kelt 17. számú ítéletében az alperest 2.796.800.- Ft és kamatai megfizetésére, a felperest a kombajn átadására kötelezte, továbbá kötelezte az alperest, hogy a 2.796.800.- Ft pertárgyérték után fizessen meg az államnak 167.810 Ft illetéket, a felperes pedig azon keresetrész után, amelytől elállt és amelynek értéke 903.200.- Ft, fizessen meg az államnak 54.190.- Ft illetéket.

A fellebbezés folytán eljáró megyei bíróság az 1996. november 28. napján kelt 5. számú ítéletével a városi bíróság ítéletét megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította, mellőzte az alperes illeték- és elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezését azzal, hogy a felperes köteles az eredeti: 3.700.000.- Ft pertárgy érték alapján 222.000.- Ft kereseti illeték, továbbá az alperes elsőfokú, és másodfokú perköltsége megfizetésére, amely utóbbi

tartalmazta egyrészt az A. Rt. által már lerótt 167.810.- Ft jogorvoslati illetéket, illetve az ügyvédi munkadíjat.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülvizsgálati bíróság az 1997. május 29. napján kelt Pfv.VII.21.101/1997/4. számú ítéletében a megyei bíróság, mint másodfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartotta, a felperest perköltség, továbbá a 3.700.000.- Ft pertárgy érték alapján 222.000.- Ft felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

A felperes a megyei bíróság 5. sorszámú ítéletében megállapított 222.000.- Ft eljárási illetéket, valamint annak 20.008.- Ft késedelmi pótlékát 1997. szeptember 2. napjáig, a Legfelsőbb Bíróság ítéletében megállapított 222.000.- Ft felülvizsgálati eljárási illetéket 1999. február 17. napján fizette meg.

A felperes által 2000. október hónapban kezdeményezett perújítási eljárásban a városi bíróság a 2002. szeptember 24. napján kelt 26. számú ítéletével a megyei bíróság 5. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, és a városi bíróság 17. számú ítéletét hatályában fenntartotta. A városi bíróság a perújított alperest perköltségfizetésre kötelezte, továbbá arra, hogy az államnak eljárási illetéket fizessen meg.

A fellebbezés folytán eljáró megyei bíróság a 2003. március 10. napján kelt 9. számú ítéletében a városi bíróság ítéletét a teljesítési határidő vonatkozásában hatályon kívül helyezte, egyebekben helybenhagyta.

A perújítási eljárás eredményeként a felperes a 2003. május 25. napján kelt kérelmében a Megyei Illetékhivataltól /továbbiakban: elsőfokú hatóság/ az alapperben, továbbá a felülvizsgálati eljárásban megfizetett 222.000.- Ft illeték + késedelmi pótlék, illetve 222.000.- Ft illeték visszatérítését kérte.

Az elsőfokú hatóság megismételt eljárásban a 2005. március 3. napján kelt 651.833/2005. számú határozatában a felperes illeték visszatérítésre irányuló kérelmét elutasította. Álláspontja szerint az eljárás tárgya annak megállapítása volt, hogy felperes részére a kérelmében megjelölt illetékek + késedelmi pótlék visszatéríthető-e. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény /a továbbiakban: Itv./ 80. §-ának /1/ bekezdés i/ pontja alapján elsődlegesen azt kellett tisztáznia, hogy az illetékek beszedésére irányuló bírósági értesítések megküldését, illetve az illetékek megfizetését követően a felperes által fizetendő illeték mértékében változás következett-e be, figyelemmel a perújítási eljárásokra is. Megkeresésére a városi bíróság 50. számú végzésében közölte, miszerint „az illetékfizetési kötelezettség a perújítási eljárás alapján nem módosult”, ezért nincs olyan helyzet, hogy a felperes a

törvényesnél magasabb összegű illetéket fizetett volna meg, amely megalapozhatta volna az illeték visszatérítési kérelme teljesítését. Az elsőfokú hatóság álláspontja szerint az Itv. 79. §-ának /2/ bekezdése alapján objektív akadálya az illeték visszatérítésének, hogy a megfizetést követő öt éves elévülési idő eltelt.

A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2005. április 25. napján kelt 2973/2005. számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében a határozatok megváltoztatását, a megyei bíróság 5. számú ítélete alapján megfizetett 222.000.- Ft eljárási illeték, 20.008.- Ft késedelmi pótlék és ezen összegek után 1997. szeptember 2. napjától a törvényes mértékű kamat megtérítését kérte, továbbá a Legfelsőbb Bíróság ítélete alapján megfizetett 222.000.- Ft felülvizsgálati eljárási illeték visszatérítését, valamint ezen összeg után 1999. február 17. napjától a törvényes mértékű kamat megtérítését kérte. A felperes vitatta, hogy igénye elévült volna.

Az elsőfokú bíróság megismételt eljárásban meghozott jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolásában megállapította, hogy a perújítási eljárást befejező jogerős döntés alapján a megyei bíróság felperest 222.000.- Ft illeték megfizetésére kötelező 5. számú ítélete hatálytalan, a városi bíróság hatályában fenntartott 17. számú ítélete alapján felperest 54.190.- Ft illetékfizetési kötelezettség terhelte. Téves a közigazgatási hatóság azon álláspontja, hogy a bíróságnak külön utasítást, intézkedést kellett volna tennie annak érdekében, hogy felperes részére az illeték visszafizetés megtörténhessen. A városi bíróság hatályában fenntartott 26. számú ítélete pontosan rögzítette, hogy a bíróság melyik ítélet melyik rendelkezését helyezte hatályon kívül, illetve tartotta fenn hatályában, ebből következően a túlfizetés vagy a fizetési elmaradás megállapítható volt. Illeték túlfizetés esetén pedig az illetékhivatalnak kell az Itv. 79. §-ának /1/ bekezdése, illetve 80. §-ának i/ pontja alapján a visszautalásról rendelkeznie.

A felperest a városi bíróság hatályában fenntartott 17. számú ítélete alapján 54.190.- Ft illetékfizetési kötelezettség terhelte, így a megyei bíróság 5. számú, 222.000.- Ft-os fizetési kötelezettséget is megállapító ítéleti rendelkezésének hatályon kívül helyezésére, illetve e 222.000.- Ft illeték megfizetésére tekintettel a különbözetként jelentkező összeg: 167.810.- Ft illeték visszaigénylésére volt a felperesnek lehetősége.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint miután a felperes illetékfizetési kötelezettségét határidőben nem teljesítette, és ezért késedelmi pótlék megfizetésére volt köteles, a késedelmi pótlék, mint a felperesi mulasztás szankciója vissza nem téríthető.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a városi bíróság perújítási eljárásban meghozott 26. számú ítélete legfelsőbb bírósági döntést nem érintett, így a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásával kapcsolatosan felmerült 4. számú ítélet szerint a felperest terhelő, és általa megfizetett 222.000.- Ft illeték visszatérítésének nincsen jogszabályi alapja.

Az elsőfokú bíróság ezt követően idézte az Itv. 79. §-ának /1/-/3/ bekezdéseit és megállapította, hogy az illeték megfizetését követő öt éven belül kerülhet sor az illeték visszatérítésére. A felperes által 1997. szeptember 2. napján került sor a megyei bíróság 5. számú ítéletében terhére rótt 222.000.- Ft illeték megfizetésére, a visszafizetés iránti kérelmét pedig az öt éves határidőn túl, 2003. május 25. napján terjesztette elő, igénye ezért elévült. Az elsőfokú bíróság kifejtette még, hogy az Itv. 86. §-a szerint az illeték megállapításához, valamint az illeték behajtására való jog elévülésére az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény /a továbbiakban: Art./ rendelkezései az irányadók. A jelen ügy tárgya azonban nem illeték megállapítás, és nem illeték behajtása, ebből következően az Art. rendelkezései nem alkalmazhatók.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és keresete teljesítését kérte. Álláspontja szerint az illetékhatóságnak és az elsőfokú bíróságnak alkalmaznia kellett volna a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény /a továbbiakban: Ptk./ 326. §-ának /1/ bekezdését, 337. §-ának /2/ bekezdését is. Az elévülés ugyanis akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. A perújítási eljárás alapján 2003. május 23. napján lett jogerősen pernyertes, ezért az illeték visszafizetését csak ettől az időponttól kérhette. Az elévülés megszakadása, és nyugvása időszakokat is figyelembe kellett volna venni. A perújítási eljárásban meghozott hatályon kívül helyező rendelkezések pedig érintették a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban meghozott ítéletét is.

Az alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 274. §-ának /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes bírósági eljárási illetéket a kombájnvásárlást követő, folyamatban volt peres eljárásokat követően két ítélet alapján: a megyei bíróság 5. számú, és a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság 4. számú ítéletei alapján fizetett.

A felperes a megyei bíróság 5. számú ítéletében terhére rótt 222.000.- Ft illetéket, valamint annak 20.008.- Ft késedelmi

pótlékát 1997. szeptember 2. napjáig fizette meg, illeték visszatérítési kérelmét pedig 2003. május 25-én terjesztette elő.

Az illeték törlését és visszatérítését az Itv. 79. §-a, 80. §-a szabályozza, az illeték megállapításához, valamint az illeték behajtásához való jog elévüléséről az Itv. 86. §-a rendelkezik. Arra figyelemmel, hogy a Ptk. polgári jogi követeléseket és azok elévülését szabályozza, és nem az állammal szembeni közigazgatási jogviszonyban felmerült követeléseket és azok elévülését, az illeték visszatérítésére a Ptk. elévülésre vonatkozó rendelkezéseinek az alkalmazása kizárt.

Az Itv. 79. §-ának /1/ bekezdése alapján a meg nem fizetett illeték törlésének, illetőleg a megfizetett illeték visszatérítésének - jogorvoslati eljáráson, valamint e törvény 16. § /2/ bekezdésében, 17. § /2/ bekezdésében, 21. § /5/ bekezdésében és 26. § /2/ bekezdésében említett eseteken kívül - csak a 80. § /1/ bekezdésében megállapított esetekben van helye. Az Itv. 80. §-ának /1/ bekezdés i/ pontja értelmében azoktól az esetektől eltekintve, amelyekben az illetéket e törvény egyéb rendelkezése alapján kell törölni vagy visszatéríteni, a kiszabott, de még meg nem fizetett illeték törlésének, illetőleg a megfizetett illeték visszatérítésének - a fizetésre kötelezett vagy jogutódja kérelmére - a következő esetekben van helye: mindazokban a bírósági eljárásokban, ahol az eljárás illetékmentes, vagy az illeték mérséklésének van helye, de az illetéket megfizették, vagy nagyobb összegben fizették meg. Az Itv. 86. §-a az illeték megállapításához, valamint az illeték behajtásához való jog elévülését szabályozza, ezért a felperes illeték visszatérítési kérelme alapján indult eljárására nem alkalmazható.

Helytállónan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a városi bíróság 26. számú, /a teljesítési határidőre vonatkozó rendelkezésén kívül/ hatályában fenntartott ítélete folytán felperes illetékfizetési kötelezettségét a városi bíróság 17. számú ítélete tartalmazta. Helyesen számolta ki továbbá, hogy felperesnek a megyei bíróság 5. számú, a perújítási eljárásban hatályon kívül helyezett ítélete alapján megfizetett 222.000.- Ft illeték, és a városi bíróság 17. számú, hatályában fenntartott ítéletében terhére megállapított 54.190.- Ft illeték különbözeti összege: 167.810.- Ft többletként megfizetett illeték visszatérítése iránt keletkezhett igénye.

Az illeték visszatérítésének lehetősége azonban korlátozott, arra időbeli határt szab az Itv. 79. §-ának /2/ bekezdése, amely szerint a megfizetett illeték a megfizetést követő öt éven belül téríthető vissza. A felperes a megyei bíróság 5. számú ítélete miatt megfizetett illeték + késedelmi pótléka visszatérítését a megfizetését követő öt éven túl kérte, ezért helytállónan

állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az illeték + késedelmi pótléka visszatérítési kérelmét a hatóság jogszabályi lehetőség hiányában jogszerűen utasította el.

A felperes a Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság 4. számú ítélete alapján is fizetett 222.000.- Ft illetéket. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy sem a városi bíróság előtt indult alapeljárásban, sem pedig az ugyanezen a bíróságon kezdeményezett, perújítási eljárásban meghozott határozatok egyike sem érintette /helyezte hatályon kívül, változtatta meg/ a Legfelsőbb Bíróság 4. számú ítéletét, ezért annak rendelkezései, így a felperes illetékfizetésre kötelezése változatlanul hatályban van. A legfelsőbb bírósági ítélet alapján a felperes többlet illetéket nem fizetett meg, azaz nincs olyan illeték összeg, amelyre visszatérítési kérelmet jogszerűen alapíthatott volna.

Mindezek folytán a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet, amely a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról a Legfelsőbb Bíróságnak határoznia nem kellett.

A Legfelsőbb Bíróság a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték mértékéről és viseléséről az Itv. 50. §-ának /1/ bekezdése, 39. §-ának /1/ bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2008. június 11.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr. Kurucz Krisztina sk. előadó bíró, Lénártné dr. Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő